

שבועות וצום הרמאדאן ברחבת הכותל וברחבת הר הבית

בסיפור הזה בחרנו להציג את האוירה המיוחדת בכותל בבוקר של חג השבועות, כאשר אנשים רבים שלמדו כל הלילה על פי המנהג המקובל של "תיקון ליל שבועות" נוהרים אל הכותל לתפילת שחרית מוקדמת (ותיקון) כל רחבי העיר ומתקבצים יחדיו חרדים בבגדי חג שחורים וציונים בבגדי חג לבנים לתפילה המונית ומרגשת בכותל.

חודש הרמאדאן הוא חודש מקודש למוסלמים, שבו הם צמים ומרבים בתפילות וידועות במיוחד התפילות ההמוניות בימי שישי (היום הקדוש למוסלמים) ברחבת הר הבית. משום שהמוסלמים מחשבים את מועדיהם על פי הירח בלבד מועד החגים וחודש הרמאדאן משתנה משנה לשנה הוא יכול להתקיים בכל אחד מחודשי השנה. השנה יכול שבועות במהלך חודש הרמאדאן וכך בסיפור שלנו סמוך לכותל, בדרך לאל אקצא, נוהרים מוסלמים לתפילת הבוקר. בימים המתוחים שבהם נכתבת התכנית קשה לנו לתאר לעצמנו מציאות שבה יהודים ומוסלמים הולכים אלה לצד אלה – כל אחד לתפילתו, אבל היו ימים שלווים כאלה, ואנו מקווים שעוד יהיו.

נקודות לדיון:

מדוע עולים לרגל? מדוע ממשיכים במסורת למרות שהבית חרב?

האם יש הבדל בין התפילה בבית או בבית כנסת והתפילה בכותל?

כדאי להראות את התמונות – מה מגישים האנשים בתמונות? לדבר גם על השייכות וההתעלות שבקבוצה גדולה שעושה דבר מה וודאי רוחני במשותף לצד הצפיפות, התורים, ההתארגנות וכד'

• העלייה לרגל בירושלים:

לימוד המדרש על הניסים שנעשו בירושלים ברגלים:

”... עומדים צפופים ומשתחווים וְחִים,

וְלֹא הִזִּיק נְחֹשׁ וְעִקְרָב בִּירוּשָׁלַם מְעוֹלָם,

וְלֹא אָמַר אָדָם לְחַבְרוּ צַר לִי הַמָּקוֹם שְׂאֵלִין בִּירוּשָׁלַם”

(אבות ה' ה)

- מה פירוש הדברים? הסבר מילולי ומשמעות חברתית ודתית.
- היכן אתם מרגישים רוחב ונינוחות למרות שפיזית צפוף ולהפך – ניסוח לא משהו...

- הבאת הביכורים לירושלים:

פיצד מעלין את הבכורים?

כל העירות שבמעמד מתכנסות לעיר של מעמד, ולנין ברחובה של עיר.

ולמשכים הנה הממנה אומר, קומו ונעלה ציון אל בית ה' אלהינו:

והשור הולך לפניהם, וקרניו מצפות זהב, ועטרה של זית בראשו.

החליל מכה לפניהם,

עד שמגיעים קרוב לירושלים.

הגיעו קרוב לירושלים, שלחו לפניהם, ועטרו את בכוריהם.

וכל בעלי אמניות שבירושלים עומדים לפניהם ושואלין בשלומם....

החליל מכה לפניהם עד שמגיעין להר הבית.

משנה מסכת בכורים פרק ג'

- מה מספרת לנו המשנה?
- לשם מה מעלים את הביכורים לירושלים?
- איזה אורה מתוארת במשנה?
- האם היום אפשר/כדאי לעשות טכס כזה?
- היום רוב העם איננו חקלאי. איזה "ביכורים" אפשר להביא בימינו לירושלים?

- צום הרמדאן: כדאי להסביר לילדים מהו צום הרמדאן.

"הייחוד העיקרי של חודש רמדאן באסלאם הוא הצום (איסור אכילה ושתייה) שמקיימים המוסלמים בכל יום של החודש מעלות השחר ועד השקיעה. חודש הרמדאן נחשב לחודש של קדושה, אחווה ושמחה בתרבות המוסלמית. בעיני המוסלמים זהו חודש של התבוננות פנימית, התקרבות לאל, כפרה על עוונות עשיית מעשי חסד והזדהות עם הרעב והקושי שהוא מנת חלקם של עניים ובעלי מצוקה". (מן הויקיפדיה).

- אפשר להצביע על הזיקה בין צום הרמדאן לצום ביום הכיפורים. ועל הדמיון בהערת המתפללים כפי שהכרנו בסליחות בנחלאות.

פעילות

- המחזה של המשנה הראשונה - ציפוף הילדים במרחב קטן בתוך הגן.
- המחזה/המחשה של המשנה שמתארת הבאת הביכורים.

אנו בונים את ירושלים

- הבאת ביכורים - סלסלות קטנות ובהן פירות וירקות של העונה.

יומן המסע:

שבועות חל סמוך לסוף שנת הלימודים. אפשר לחשוב עם הילדים אילו ביכורים הם יכולים להביא לקראת העליה לכיתה א', ולקראת סיום כיתה א'? ולציין אותם ביומן המסע שלהם: כתיבת מילים ראשונות, תרגילים בחשבון, שיר שלמדו...

<https://www.youtube.com/watch?v=D61evtO1BVs>